

4. neděle postní - cyklus B

14. března 2021

Vesel se, Jeruzaléme! Jásejte nad ním všichni, kdo ho milujete. Zajásejte, neboť váš zármutek se promění v radost a budete nasyceni ze zdroje útěchy.

Vstupní antifona

Pohled na Jeruzalém z Olivové hory

Tato neděle nese název „radostná“ (lze užívat růžové liturgické barvy), tedy Velikonoce se blíží. Ve čteních zazní základní pravda křesťanské víry (kérygma).

1) Připravme místo

Vyberte místo např. jídelní stůl a vyzdobte: hezký ubrus, kříž, zpěvník, Bible (květiny v postní době vynecháme).

2) Začínáme

Otec rodiny nebo maminka (dále jen zkráceně P jako předsedající) začnou křížem:

P: Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Na začátku bohoslužby si obvykle připomínáme, že všichni děláme někdy chyby a selháváme. Prosme nyní Pána Boha za odpuštění:

P: Smiluj se nad námi, Pane,

Ostatní: Hřešili jsme proti tobě.

P: Ukaž nám, Pane, své milosrdenství.

Ostatní: A dej nám svou spásu. **Všichni:** Amen.

P: Dobrý Bože, přijmi dnes naši modlitbu, buď s námi a provázej naši zemi svojí ochranou. **Všichni:** Amen.

3) Čteme z Písma svatého

Z následujících čtení, která by zazněla v kostele, je možné vybrat jen některá.

1. ČTENÍ 2 Kron 36,14-16.19-23 (Vyhnanstvím a vysvobozením lidu ukázal Hospodin svůj hněv i milosrdenství.)

Čtete závěr knihy, popisující dobu po roce 612 př. Kr. Judsko se po rozkvětu propadlo do politických bojů mezi dvěma světovými hegemony, Egyptem a říší Babyloňanů. Izraelité hledali různé výhody politikařením, což však skončilo dobytím Jeruzaléma a vyhnanstvím pro mnoho lidí. Z něho byli propuštěni po 40 letech perským králem Kýrem.

Čtení z druhé knihy Kronik.

Všechna knížata, kněží i lid se dopustili mnoha nevěrností. Napodobovali všechny hanebnosti pohanů a poskvrnili chrám, který si Hospodin posvětil v Jeruzalémě. Hospodin, Bůh jejich otců, posílal k nim bez ustání své posly, neboť měl soucit se svým lidem a se svým příbytkem. Ale oni se posmívali Božím poslům, pohrdali jeho slovy a tupili jeho proroky, až se vznítil Hospodinův hněv proti jeho lidu, že už nebylo léku.

Nepřátelé spálili Boží chrám, zbořili hradby Jeruzaléma, všechny jeho paláce vydali napospas ohni a zničili všechny jeho cenné předměty. Nabuchodonosor vystěhoval do Babylóna všechny jeho obyvatele, kteří unikli meči. Sloužili jemu a jeho synům jako otroci až do zřízení perského království, aby se splnilo Hospodinovo slovo pronesené Jeremiášovými ústy, dokud by země nedostala náhradu za nezachovávané soboty. Po všechny dny zpusťování odpočívala, až se naplnilo sedmdesát let.

V prvním roce perského krále Kýra vzbudil Hospodin ducha Kýra, perského krále, aby se splnilo Hospodinovo slovo pronesené Jeremiášovými ústy, a on dal prohlásit – i písemně – po celém království: Tak praví Kýros, perský král: Všechna království země mi dal Hospodin, Bůh nebes. On mi přikázal, abych mu vystavěl chrám v Jeruzalémě, který je v Judsku. Kdo je mezi vámi ze všeho jeho lidu? Ať je Hospodin, jeho Bůh, s ním. Ať jde do Jeruzaléma!

ŽALM ŽI 137

Žalm je zpěvem zajatých Židů v Babylonii. Avšak zkušenost zajetí se stává jednou z největších proměn praxe židovské víry.

Odpověď: Vyslyš nás, Pane, a vysvobod' nás!

U babylónských řek, tam jsme sedali a plakali, – když jsme vzpomínali na Sión.

– Na vrby toho kraje – jsme zavěsili své citery.

Neboť tam od nás žádali písně ti, kdo nás odvěkli, – kdo nás sužovali, od nás žádali, – abychom se radovali: – „Zpívejte nám ze siónských písní!“

Jak bychom mohli zpívat Hospodinovu píseň – v cizí zemi?

– Kdybych měl na tebe zapomenout, Jeruzaléme, – ať mi zchromne pravice!

Ať se mi jazyk přilepí k patru, – když na tebe nevzpomenu,

– když nedám přednost Jeruzalému – před každou svou radostí.

2. ČTENÍ Ef 2,4-10 (Byli jsme mrtví pro své hříchy. Milostí jste spaseni!)

Text je jedním z nejlepších shrnutí křesťanské víry! Všichni jsme propadli Božímu soudu pro své hříchy (Ef 2,1-3). Všimněme si vazby mezi Boží milostí a našimi skutky.

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Bratři! Nekonečně milosrdný Bůh nás miloval svou velikou láskou, a když jsme byli mrtví pro své hříchy, přivedl nás k životu zároveň s Kristem. Milostí jste spaseni! Když vzkřísil Krista Ježíše, vzkřísil zároveň s ním i nás, a když vykázal jemu místo v nebi, vykázal je zároveň i nám, protože jsme s ním spojeni. Tím chtěl v budoucím čase ukázat nesmírné bohatství své milostivé dobroty vůči nám, a to pro Krista Ježíše.

Milostí jste tedy spaseni skrze víru. Není to vaší zásluhou, je to dar Boží! Dostáváte ho ne pro skutky, aby se nikdo nemohl chlubit. Jsme přece jeho dílo, stvoření v Kristu Ježíši k dobrým skutkům. Bůh je předem připravil, abychom je pak uskutečňovali ve svém životě.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM

Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna; každý, kdo v něho věří, má věčný život.

EVANGELIUM Jan 3,14-21 *(Bůh poslal Syna, aby skrze něho byl svět spasen)*

Janovo evangelium obsahuje několik křestních katechezí, v nichž se osvětlují základní články víry v Krista. Jednou z těchto katechezí je i rozhovor Ježíše s Nikodémem. Právě zde zazníávají nejznámější slova shrnující naši víru (Jan 3,16).

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl Nikodémovi: „Jako Mojžíš vyvýšil na poušti hada, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo věří, měl skrze něho život věčný.

Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Bůh přece neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něho spasen. Kdo v něho věří, není souzen; kdo nevěří, už je odsouzen, protože neuvěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího.

Soud pak záleží v tomto: Světlo přišlo na svět, ale lidé měli raději tmu než světlo, protože jejich skutky byly zlé. Každý totiž, kdo páchá zlo, nenávidí světlo a nejde ke světlu, aby jeho skutky nebyly odhaleny. Kdo však jedná podle pravdy, jde ke světlu, aby se ukázalo, že jeho skutky jsou vykonány v Bohu.“

Nikdo z rodiny by neměl mít kázání, jako mívá kněz v kostele, ale je možné o přečteném textu chvíli rozmlouvat.

Můžeme si přečíst promluvu papeže Františka, kterou pronesl na náměstí sv. Petra ve Vatikánu před modlitbou Anděl Páně o 4. neděli postní 11. 3. 2018:

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Tato čtvrtá postní neděle je zvaná *laetare*, tzn. „vesel se“ protože tak zní vstupní antifona eucharistické liturgie vybízející nás k radosti: »Vesel se, Jeruzaléme!« Je to pozvání k radosti.

»Zajásejte, neboť váš zármutek se promění v radost«. Tak začíná

mše. Jaký je motiv této radosti? Motivem je obrovská Boží láska k lidstvu, jak praví dnešní evangelium: »Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul« (*Jan 3,16*). Tato slova pronesl Ježíš v rozhovoru s Nikodémem a shrnují ústřední téma křesťanské zvěsti. I v situaci, která se jeví zoufalou, Bůh zasahuje a nabízí člověku spásu a radost. Bůh totiž nestojí v ústraní, nýbrž vstupuje do dějin lidstva a mísí se do našeho života, aby jej svojí milostí oživil a spasil.

Jsme povoláni popřát sluchu této zvěsti, nepodlehnout pokušení sebejistoty, snahy obejít se bez Boha a dožadovat se absolutní svobody od Něho a od Jeho Slova. Když najdeme odvahu uznat, že jsme to, co jsme – a k tomu je zapotřebí odvahy - zjistíme, že jsme lidmi, kteří jsou povoláni počítat se svojí slabostí a svými omezeními. Může se tedy přihodit, že podlehneme úzkosti a znepokojení ze zítřka, nemoci a smrti. To vysvětluje, proč se tolik lidí, kteří hledají východisko, někdy vydává nebezpečnými zkratkami jako např. tunelem drogy, pověr nebo zhoubných magických rituálů. Je dobré znát vlastní omezení, vlastní slabosti. Musíme je znát. Ne však proto, abychom nad nimi zoufali, nýbrž abychom je nabídli Pánu, který nám pomáhá na cestě uzdravení, bere nás za ruku a nikdy nás nenechává samotné, nikdy. Bůh je s námi, a proto se dnes veselme. »Vesel se, Jeruzaléme!«, protože je s námi Bůh.

A my máme pravou a obrovskou naději v Boha, který oplývá milosrdenstvím a daroval nám svého Syna, aby nás zachránil. V tom spočívá naše radost. Máme také mnoho zármutku, ale jsme-li opravdovými křesťany, máme naději, která je jako malá radost, jež roste a dává jistotu. Nemusíme klesat na mysl, když spatříme svoje omezení, svoje hříchy a slabosti. Bůh je blízko, Ježíš je na kříži, aby nás uzdravil. Taková je Boží láska. Hledět na Ukřižovaného a říkat si: »Bůh mne miluje«. Je pravda, že existují omezení, slabosti a hříchy, ale On je větší než omezení, slabosti a hříchy. Nezapomeňte na to. Bůh je větší než naše slabosti, nevěrnosti a hříchy. Podejme Pánu ruku, hledme na Ukřižovaného a jděme dál.

Maria, Matko milosrdenství, vlož nám do srdce jistotu, že jsme milováni Bohem. Buď nám nablízku ve chvílích samoty, když jsme pokoušeni podlehnout životním těžkostem. Uděl nám cítění tvého Syna Ježíše, aby nám postní doba přinesla zkušenost odpuštění, přijetí a lásky.

<https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=27308>

S malými dětmi si příběh, který jsme slyšeli, jednoduše zopakujeme, vyhledáme v dětské obrázkové Bibli. Inspiraci je možné najít i na <https://deti.vira.cz/kalendar/nedele-pracovni-listy/cyklus-b-doba-postni/4-nedele-postni-cyklus-b> nebo na <https://www.kanan.cz/4pustb.htm> nebo na <https://prolidi.bcb.cz/cs/akce/2020-06-video-katecheze-pro-deti> nebo na <https://www.tvnoe.cz/porad/30886-ovecky-4-nedele-postni>

4) Vyznání víry

Odpovědí na Boží slovo je vyznání víry. Společně se pomodlíme:

Věřím v jednoho Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země, všeho viditelného i neviditelného.

Věřím v jednoho Pána Ježíše Krista, jednorozeného Syna Božího, který se zrodil z Otce přede všemi věky: Bůh z Boha, Světlo ze světla, pravý Bůh z pravého Boha, zrozený, nestvořený, jedné podstaty s Otcem: skrze něho všechno je stvořeno. On pro nás lidi a pro naši spásu sestoupil z nebe. Skrze Ducha Svatého přijal tělo z Marie Panny a stal se člověkem. Byl za nás ukřižován, za dnů Poncia Piláta byl umučen a pohřben. Třetího dne vstal z mrtvých podle Písma. Vstoupil do nebe, sedí po pravici Otce. A znovu přijde, ve slávě, soudit živé i mrtvé a jeho království bude bez konce.

Věřím v Ducha Svatého, Pána a dárce života, který z Otce i Syna vychází, s Otcem i Synem je zároveň uctíván a oslavován a mluvil ústy proroků. Věřím v jednu, svatou, všeobecnou, apoštolskou církev. Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchů. Očekávám vzkříšení mrtvých a život budoucího věku. Amen.

5) Společně prosíme **Zde můžeme vyslovit i své vlastní prosby**

P: Bůh tak miloval svět, že dal svého Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul. Svěřme milujícímu Bohu všechny, kdo potřebují jeho pomoc:

1. Prosme za církev, aby konala své skutky v Bohu.
2. Prosme o zastavení pandemie covidu a prosme za všechny nemocné.
3. Prosme za děti demotivované současnou situací.
4. Prosme za oběti pandemie covidu a zvláště za ty, kteří se na smrt nedokázali připravit.
5. Prosme o dar radosti z Boha a o dar naděje i přes nároky současné situace.

P: Bože, děkujeme ti za tvoji nesmírnou lásku. Vyslyš naše prosby, vždyť tvá milost je dar a bez ní nemůžeme být spaseni. **Všichni:** Amen.

6) Modlitba Otčenáš

Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Amen.

7) Požehnání

P: Nyní si vyprosme navzájem Boží ochranu a požehnání:

Dej nám Bože své požehnání, chraň nás všeho zlého a doved' nás do života věčného. **Všichni:** Amen.

Při tom dělá každý sám na sobě znamení kříže. Tatínek a maminka mohou každému z dětí udělat křížek na čelo.

P: Dobrořečme Pánu. **Všichni:** Bohu díky.

Na závěr je možné zazpívat píseň nebo se pomodlit k Panně Marii.

Zpracováno podle námětu: Pastorační středisko Arcibiskupství pražského, Pastorage.cz a P. Radek Tichý, vyučující liturgiky na KTF UK.

Inspiraci k rodinné bohoslužbě slova najdete také na <https://www.cirkev.cz/cs/aktuality/200315liturgie-v-rodine>.